

12. DENEME - ÇÖZÜMLER

1. Türkler, İslamiyet'i kabul etmelerine rağmen eski Türk geleneklerini ve öz kimliklerini korumuşlardır. Bu durum Türklerin köklü bir kültüre sahip olduklarını gösterir.

CEVAP: A

2. Anadolu Selçuklu Devleti'nde uygulanan ikta sistemi ile köylüye işleyebileceği kadar toprak verilirdi. Toprak devletin kabul edilir ancak köylü toprağı ekip biçtiğı sürece toprağı işleme hakkı babadan oğula geçebilirdi. Bu durum toprağın devlet denetimi dışında el değiştirmesini engellemek amacına yöneliktir.

CEVAP: A

3. Vakıf, bir kimsenin malının bir kısmını veya tamamını hayır işine, dini veya sosyal bir hizmete tahsis etmesidir.

Haraç ve öşür vergileri İslam hukukuna göre alınan şe'i vergilerdir.

Tahtın hanedanın ortak malı olması İslamiyet öncesi de var olan bir uygulamadır.

CEVAP: D

4. Osmanlı Devleti'nde devlet memuru ve asker olmanın temel şartı müslüman olmaktır. Gayri müslimlerin asker ve yönetici olamaması azınlıkların daha çok ticaretle uğraşmaları sonucunu doğurmuştur. Böylece azınlıklar ekonomik olarak güçlenmiştir.

CEVAP: A

5. Osmanlı Devleti'nde gayrimüslim tebaanın çocuklarının müslümanlaştırılmasına devşirme sistemi denirdi. Osmanlı Devleti devşirme sistemi ile devletin yönetici ve asker ihtiyacının bir bölümünü karşılamıştır. Ancak devşirmeler ilmiye sınıfına alınmazdı.

CEVAP: C

6. Osmanlı Devleti'nde toprak devletin sayılmış ve kişilere işletmesi için verilmiştir. Ayrıca belli durumlarda devlet, kişinin işlediğı toprağı ya da mal varlığını müsadere edebilirdi. Bu durum özel mülkiyetin gelişmesini önlediğı için toprağı bağlı soylu bir sınıfın oluşmasını önlemiş ve merkezi otoriteyi güçlendirmiştir. Bu uygulamanın kişi haklarını güvence altına alınmasıyla ilgili değildir.

CEVAP: C

12. DENEME - ÇÖZÜMLER

7. Osmanlı Devleti'nde Avrupalı devletler karşısında alınan yenilgiler üzerine Avrupa'nın üstünlüğü kabul edilmiş ve Avrupa tarzında ıslahatlar yapılmıştır. XVIII. yüzyılda Hendesehane, Mühedishane-i Berrü Hümayun, Mühendishane-i Behri Hümayun gibi teknik okullar açılmıştır.

CEVAP: E

8. 1879 yılında gerçekleşen Fransız İhtilali, milliyetçilik akımının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıklar hem Rusya'nın panslavist politikası hem de Avrupalı devletlerin etkisiyle Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmışlardır.

Osmanlı Devleti, I. Meşrutiyet'i ilan ederek bu ayaklanmaları önlemeye çalışmıştır.

CEVAP: D

9. Osmanlı Devleti, Balkan Savaşları sonunda Batı Trakya, Makedonya, Arnavutluk, Ege Adaları ve Girit'i kaybetmiştir. Bu durum Osmanlı Devleti'nin Ege Adaları ve Balkandaki üstünlüğünü kaybetmesine neden olmuştur.

Azınlıkların yoğun yaşadığı Batı Trakya'nın kaybedilmesi ve bu bölgelerden Anadolu'ya yoğun Türk göçlerinin yaşanması Türkçülük akımının öneminin artmasını sağlamıştır.

CEVAP: E

10. İtilaf Devletleri'nin, I. Dünya Savaşı'nı kısa sürede bitirmek amacıyla açtığı Çanakkale Cephesi'nde Osmanlı Devleti, İtilaf devletlerini mağlup etmiştir. Bu durum I. Dünya Savaşı'nın süresinin uzamasına neden olmuştur.

CEVAP: B

11. Kurtuluş Savaşı yıllarında İstanbul Hükümeti ile Temsilciler Kurul arasında 20-22 Ekim 1919'da Amasya Görüşmeleri yapılmış ve bazı protokoller imzalanmıştır. Bu protokollerde Mebuslar Meclisi'nin açılması, azınlıklara ayrıcalık verilmemesi gibi kararlar alınmıştır.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kurulması kararı ise Sivas Kongresi'nde alınmıştır.

CEVAP: D

12. DENEME - ÇÖZÜMLER

12. Erzurum Kongresi'nde Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin açılmasına dair karar alınmıştır. Mebuslar Meclisi'nin üyelerinin seçimle belirlenmesi ulusal egemenliğe önem verildiğinin göstergesidir. Meclis yasama organı olduğu için alınan kararların yasal bir dayanak kazanmasının sağlanması amaçlanmıştır.

CEVAP: C

13. I. TBMM'de öncelikli amaç bağımsızlığı sağlamak olduğu için siyasi tartışmalar önplana çıkmamıştır.

CEVAP: C

14. Kurtuluş savaşı yıllarında Ermenilerle yapılan Gümrü Antlaşması ile Doğu Cephesi kapanmıştır. Fransa ile yapılan Ankara Antlaşması ile de Güney Cephesi kapanmıştır. Böylece bu buradaki birliklerin Batı'da kaydırılmasına olanak sağlanmıştır.

CEVAP: B

15. Kurtuluş Savaşı döneminde I. İnönü Savaşı'nın kazanılmasının ardından TBMM ile Sovyet Rusya arasında 16 Mart 1921'de Moskova Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmada "Her iki devletin kendi geleceğine karar verebilmesine" dair ifadesinin yer alması tarafların birbirlerinin bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne saygı duyma ve iç işlerine karışmama ilkesini benimsediklerini gösterir.

CEVAP: D

16. • Laikleşmenin ilk aşaması 1 Kasım 1922'de saltanatın kaldırılmasıyla gerçekleştirilmiştir. (I)
- Hükümet sorunun çözülmesi 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilanı ile sağlanmıştır. (II)
- Hukuk birliği ise 1926 yılında Medeni Kanunu'nun kabulüyle gerçekleşmiştir. (II)

CEVAP: C

12. DENEME - ÇÖZÜMLER

17. 3 Mart 1924'te Şer'iye ve Evkaf Vekaleti kaldırılarak yerine Diyanet İşleri Başkanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Böylece din ve devlet işlerinde ayrıma gidilmiştir.

CEVAP: C

18. 1934 yılından uygulanmaya başlanan I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nda özellikle ithalat konusu olan temel tüketim mallarının üretimine ağırlık verilmiştir. Böylece dışa bağımlılığın azaltılması amaçlanmıştır.

CEVAP: D

19. Demokratik değerlerin gelişmesi doğrultusunda atılan adımlar halkın yönetime katılımını artırır. Ayrıcalık belirten ünvanların kaldırılması halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP: E

20. İnkılap, toplumu geri bırakan kurumları ortadan kaldırılarak, doğan boşluğun gelişme ve ilerlemeye açık esaslarla doldurulmasıdır.

Atatürk, soruda belirtilen sözü ile inkılabın, toplumun gereksinimine ihtiyaç verecek şekilde ortam ve koşulların dikkate alınarak yapılması gerektiğini belirtmiştir.

CEVAP: D

21. İnkılapçılığın temel ilkelerinden biri devrimleri kökenlerinden sapmadan korumak ve geliştirmektir. Atatürk, cumhuriyeti gençliğine emanet ederken yenileşmeyi sürekli kılmak istemiştir.

CEVAP: A

22. 20 Temmuz 1936 tarihinde imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Boğazlar komisyonu kaldırılmış ve böylece Türkiye, Boğazlar üzerinde tam denetim ve egemenlik sağlamıştır.

CEVAP: B

23. Cumhuriyet döneminde 3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile medreseler kapatılmış ve bütün okullar gibi yabancı okulların açılmasını kolaylaştırdığı savunulamaz.

CEVAP: B

12. DENEME - ÇÖZÜMLER

24. Tekke, zaviye ve türbeler 30 Kasım 1925'te rejim karşıtlarının toplandığı alanlar olması ve halkın dini duygularının sömürülmesini önlemek amacıyla kapatılmıştır.

CEVAP: B

25. Atatürk Dönemi 1919-1938 yıllarını kapsar.

- Ege Adaları'nın silahsızlandırılmasına 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması'nda karar verilmiştir.
- Rodos ve On İki Ada'nın İtalya'dan Yunanistan'a geçmesi II. Dünya Savaşı sonrası 1947 Paris Antlaşması ile olmuştur.
- Türkiye, 1950'de Birleşmiş Milletler kapsamında Kore'ye asker göndermiştir.

CEVAP: A

26. Slovakya, 1901'deki Kadife Devrimi'nin ardından Çekoslovakya'dan ayrılarak bağımsızlığını ilan etmiştir. Dolayısıyla Slovakya, Sovyet Rusya'dan koparak bağımsız olan devletler arasında yer almaz.

CEVAP: A

27. Avrupa Birliği'nin kuruluşunun ilk aşaması Fransız Dışişleri Bakanı Schuman'ın 1950'de yayımladığı bildirimdir. Bu bildirin ardından 1951'de Avrupa Kömür ve Çelik Birliği kurulmuştur. Bu girişimin başarılı olmasının ardından 1957 Roma Antlaşması ile Avrupa Ekonomik Topluluğu kurulmuştur. Bu topluluk 1992 Maastriçt Kriterleri ile Avrupa Birliği adını almıştır.

Kyoto Protokolü ise küresel ısınma ve iklim değişikliği ile mücadele amacıyla 1997'de imzalanmış ve 2005'te yürürlüğe girmiştir.

CEVAP: C